

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie gminy Sobótka
w 2017 roku

SOBÓTKA

Sobótka, kwiecień 2018 r.

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sobótka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, jednym z zadań gminy jest wykonanie rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na jej terenie. Szczegółowy zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb ustawy.

Analizę dla gminy Sobótka sporządzono na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, jak również z kwartalnych raportów zawierających miesięczne zestawienia ilości odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) składanych przez firmę zarządzającą PSZOK.

3. Zagadnienia ogólne

Gmina Sobótka w roku 2017 realizowała zadanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych na podstawie 3 (trzech) umów. Pierwsza z nich o numerze 252/16 została podpisana w dniu 27 grudnia 2016 r. Zakładem Usług Komunalnych „HADLUX” Sp. z o.o. z siedzibą w Sobótce przy ul. Warszawskiej 4 na zadanie pn. „Świadczenie usług związanych z odbieraniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w Gminie Sobótka oraz ich zagospodarowaniem w pierwszym półroczu 2017”, jako wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego. Przedmiotowa umowa została zawarta na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2017 r. Następnie w dniu 26 czerwca 2017 r. podpisano umowę nr 127/17 na zamówienie uzupełniające z zakresu określonego w umowie nr 252/16. Przedmiotowa umowa została zawarta na okres jednego miesiąca. W dniu 31.07.2017 r. zawarto kolejną umowę (nr 162/17), której zakres był tożsamy z poprzednimi umowami. Umowa ta została zawarta na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 19 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych, tzw. zamówienie in house, z ZUK HADLUX Sp. z o.o. i obowiązuje od 01.08.2017 r. do 31.07.2021 r. Wyniku podpisanych umów Gmina Sobótka, za świadczoną usługę odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych, zapłaciła Wykonawcy łączną kwotę w wysokości 2 249 569,44 zł.

Przedmiot w/w umów obejmował w szczególności:

- odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na nieruchomościach zamieszkałych, z pojemników będących własnością mieszkańców,
- organizację selektywnej zbiórki odpadów poprzez:
 - zapewnienie obsługi gniazd do selektywnej zbiórki składających się z 4 pojemników o pojemności 1100 l (żółty-tworzywa, niebieski - papier, biały - szkło bezbarwne i zielony - szkło kolorowe) będących własnością gminy oraz podstawienie 11 dodatkowych gniazd w miejscach wskazanych przez zamawiającego,
 - organizację selektywnej zbiórki odpadów w domach jednorodzinnych, poprzez dostarczenie kompletu worków (żółte, niebieskie, białe, zielone i brązowe) o pojemności od 60 do 120 l i odbiór tych odpadów,
 - podstawienie i opróżnianie 16 szt. specjalistycznych pojemników o poj. 360 l do zbiórki odpadów biodegradowalnych;
- organizację gniazd do zbiórki odpadów w miejscowościach „letniskowych”, poprzez podstawienie na osiedlach domków letniskowych kontenerów do zbierania odpadów zmieszanych i biodegradowalnych.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Sobótka przyjętym Uchwałą Nr XXII/166/16 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 29 czerwca 2016 r. na terenie gminy funkcjonują dwa systemy zbierania segregowanych odpadów komunalnych, pojemnikowy i workowy. System pojemnikowy służy przede wszystkim mieszkańcom budynków wielolokalowych. Polega on na zbieraniu odpadów w 4 różnych pojemnikach, które ustawione wspólnie tworzą tzw. gniazdo. Każdy z pojemników różni się od siebie kolorem, który uzależniony jest od przeznaczenia pojemnika i jest dostosowany do zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19) . Dodatkowo przy gniazdach na terenach miejskich gminy podstawionych zostało 16 pojemników brązowych na odpady biodegradowalne. Pojemniki brązowe mają pojemność 360 l, zaś pozostałe są o pojemności 1100 l. Pojemniki są opróżniane w zależności od potrzeby, jednak w przypadku tworzyw, papieru i odpadów biodegradowalnych nie rzadziej niż raz w tygodniu.

System workowy przeznaczony jest dla mieszkańców domów jednorodzinnych. Każdy z właścicieli domów gromadzi selektywnie zebrane odpady w workach wykonanych z LDPE lub HDPE dostarczonych przez firmę świadczącą usługę odbioru odpadów. Worki podobnie jak pojemniki różnią się kolorami, które są takie same jak w przypadku pojemników. Pojemność worków uzależniona jest od rodzaju zbieranych odpadów, i tak na odpady biodegradowalne przeznaczone są worki o poj. 90 l, na szkło bezbarwne i kolorowe worki o poj. 90 l oraz na papier i tworzywa o poj. 120 l. Odpady odbierane były z przed nieruchomości w dni określone w harmonogramie, jednak nie rzadziej niż:

- papier (niebieski), tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe (żółty) - raz na dwa tygodnie,
- szkło bezbarwne (biały) i kolorowe (zielony) - raz w miesiącu,
- odpady biodegradowalne (brązowy) - w okresie od grudnia do marca raz w miesiącu a w pozostałych miesiącach raz na dwa tygodnie.

Mieszkańcy po wystawieniu worka z odpadami w zamian otrzymują nowy worek o odpowiednim przeznaczeniu. Harmonogram odbioru odpadów dostarczany jest przez Wykonawcę do mieszkańców oraz udostępniany jest na stronach internetowych Gminy i Wykonawcy.

W 4 aptekach zlokalizowanych na terenie miasta zbierane były przeterminowane leki: Apteka „Słowiańska” przy ul. Świdnickiej 17a, Apteka „Rumiankowa” przy ul. R. Zmorskiego 1, Apteka ExpressPharm przy ul. Warszawskiej 9a oraz Apteka „Przyjazna” przy ul. Mickiewicza 1a.

W roku 2017 na terenie gminy dwukrotnie zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu RTV/AGD, tzw. „wystawki”. W ramach prowadzonej akcji mieszkańcy gminy mogli wystawić przed swoje posesje odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV/AGD, które bezpłatnie odbierane były przez ZUK „HADLUX”.

Ponadto zgodnie z Uchwałą nr XXII/167/16 z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów mieszkańcy gminy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został zorganizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/1 obręb Strzegomiany. Mieszkańcy za okazaniem dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości mogą własnym transportem przywieźć w każdej ilości następujące odpady:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- chemikalia, w tym opakowania po chemikaliach,
- odpady zielone,
- odpady ulegające biodegradacji inne niż zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji,
- inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach,
- papier i tektura,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe

oraz odpady budowlane i rozbiórkowe jednorazowo nie więcej niż 500 kg/miesiąc.

4. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sobótka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Gmina Sobótka zgodnie z uchwałami nr XXIX/934/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 oraz nr XLIII/1451/17 w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 5607 z dnia 29 grudnia 2017 r.) znalazła się w regionie południowym, w którym w 2017 roku istniały 4 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zmieszanych (Bielawa, Ścinawka Dolna, Zawiszów, Wałbrzych), 4 kompostownie (Bielawa, Szalejów Górny, Ścinawka Dolna i Zawiszów) oraz 2 składowiska odpadów (Ścinawka Dolna i Zawiszów). Zebrane odpady zmieszane o kodzie 20 03 01 trafiła do instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) w Zawiszowie (Zawiszów 5, 58-100 Świdnica) - 3405,790 Mg, w Bielawie (ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa) - 211,560 Mg oraz w Ścinawce Dolnej (Ścinawka Dolna 86, 57-409 Radków) - 3,740 Mg i w każdym przypadku zostały poddane procesowi R12.

Odpady o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) w całości zostały przekazane do Zawiszowa, jednak do instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostownia). Łączna masa zebranych z terenu całej gminy odpadów biodegradowalnych wyniosła 704,260 Mg i w całości została poddana procesowi kompostowania. Ilość selektywnie zebranych odpadów biodegradowalnych w roku ubiegłym wzrosła o niemal 10% w stosunku do roku 2016.

W związku z powyższym w roku 2017 na terenie gminy został osiągnięty dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412), tj. 45%.

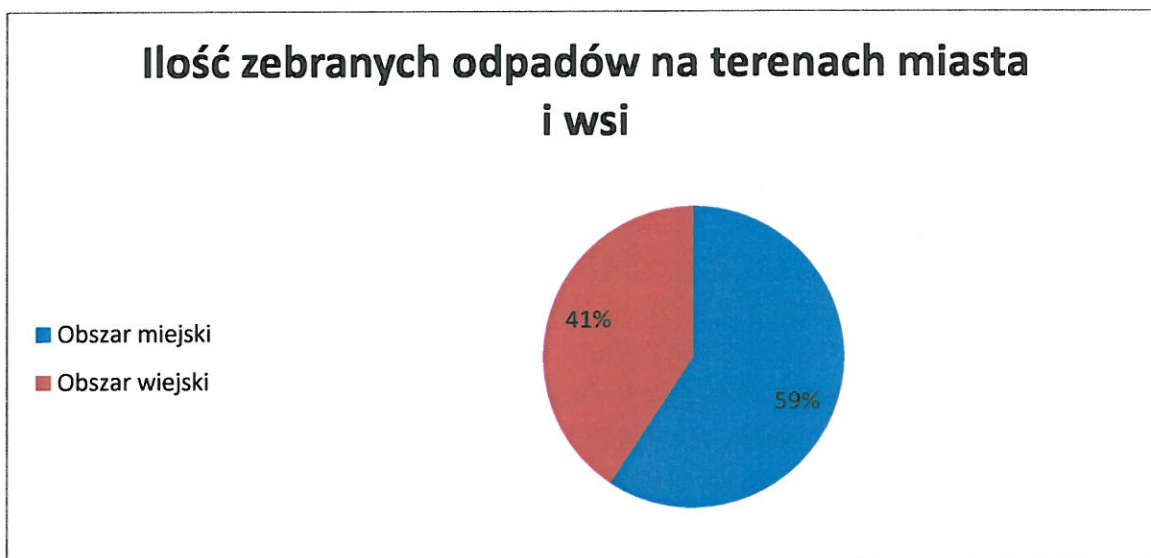
5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2017 roku Gmina nie prowadziła żadnych inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W kolejnych latach należałoby przewidzieć sukcesywną wymianę gniazd do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, tak aby poprawić ich sprawność, estetykę oraz dostosować do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19).

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych oraz ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Na terenie gminy Sobótka wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na koniec 2017 roku posiadało 13 przedsiębiorstw. W przeciągu roku złożono jeden wniosek o wpisanie do rejestru. Firmami z rejestru, które faktycznie odbierały odpady na terenie gminy były: Zakład Usług Komunalnych „HADLUX” sp. z o.o., EKO ŚLĘŻA Sp. z o. o. oraz A.S.A. EKO POLSKA Sp. z o.o.

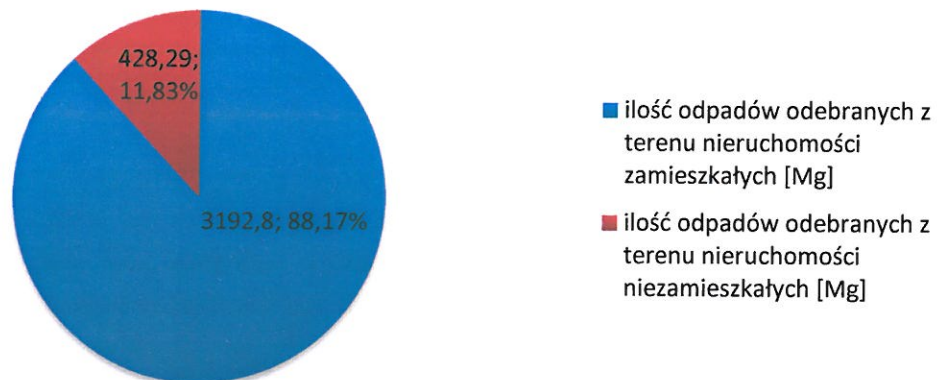
W 2017 roku na terenie gminy Sobótka łącznie zebrano 3 621,09 Mg odpadów zmieszanych (dane na podstawie rocznego sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami), były to zarówno odpady zmieszane z terenu nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych (zakłady pracy, hotele, sklepy etc.). Niemal 2/3 odpadów zmieszanych została zebrana na terenach miejskich gminy, było to 2 148,02 (59% łącznie zabranej masy odpadów) ton, zaś na obszarze wiejskim zebrano 1 473,07 ton (41%).

Rys. 1 Udział odpadów zmieszanych w zależności od miejsca ich zbierania

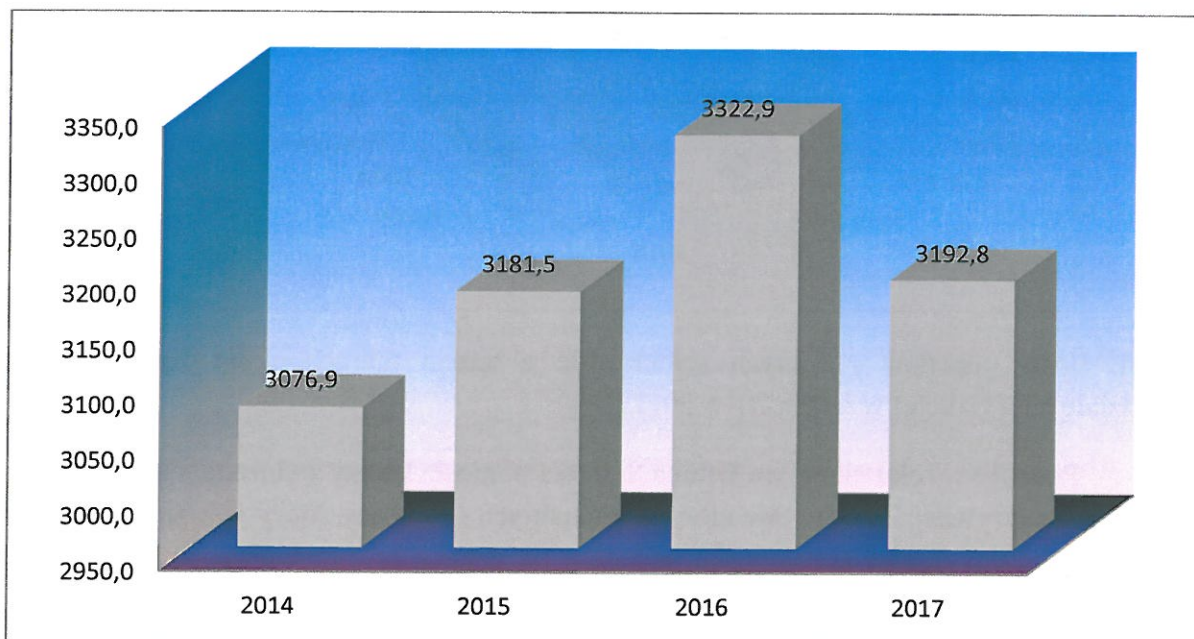
Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy mają podpisane indywidualne umowy z podmiotami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie z półrocznymi sprawozdaniami dostarczonymi do Gminy przez podmioty odbierające odpady komunalne ilość odpadów zmieszanych odebranych od mieszkańców w 2017 r. wyniosła 3 192,8 Mg z terenu 3818 nieruchomości, z pozostałych właścicieli nieruchomości, tj. od 244 właścicieli nieruchomości, ilość ta wyniosła 428,29 Mg. W stosunku do roku poprzedniego można zaobserwować niemal 13% wzrost ilości odpadów odebranych z terenu nieruchomości niezamieszkałych i spadek ilości odpadów zmieszanych z terenu nieruchomości zamieszkałych o ok. 4%.

Ilość zebranych odpadów zmieszanych

Rys. 2 Ilość zebranych odpadów zmieszanych ze względu na rodzaj nieruchomości, z której są obierane

Analizując jednak ostatnie lata, a dokładniej okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2017 r., można zaobserwować wzrost ilości zebranych odpadów zmieszanych, zarówno od osób prywatnych (wyjątek stanowi rok 2017) jak i przedsiębiorstw z terenu gminy. W roku ubiegłym zebrano o i niemal 4% więcej odpadów komunalnych zmieszanych niż na początku działania „nowego” systemu gospodarowania odpadami (Rys. 3). Wzrost ilości zbieranych zmieszanych odpadów, o kodzie 20 03 01, powoduje również wzrost kosztów zbierania i zagospodarowania tych odpadów.

Rys. 3. Ilość odpadów zmieszanych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w latach 2014-2017 [Mg]

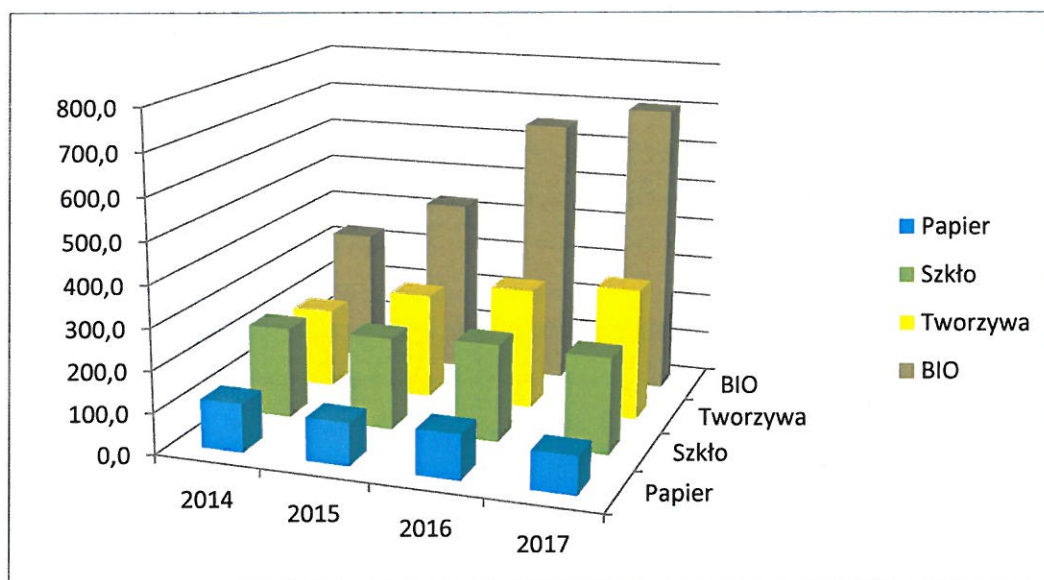
W roku 2017 z terenu nieruchomości zamieszkałych odebrano ponadto następujące ilości odpadów selektywnie zebranych:

Rodzaj odpadów	Tworzywa	Papier	Szkło kolorowe	Szkło białe	Biodegradowalne
Ilość [Mg]	318,9	90,3	186,3	44,8	704,2

Tabela 1. Ilość selektywnie zebranych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2017

Dodatkowo w ramach akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, która odbywa się dwa razy do roku, zebrano 107,0 Mg tych odpadów, co stanowi niemal dwukrotny wzrost do roku 2016.

Łączna ilość selektywnie zebranych odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych wyniosła 1 451,50 Mg. W porównaniu do roku 2014 jest to wzrost o ponad 56% ilości odpadów zbieranych w sposób selektywny na terenie gminy Sobótka. W szczególności nastąpił ponad dwukrotny wzrost zbierania odpadów biodegradowalnych oraz ponad 65% wzrost odpadów tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych (Rys. 4).

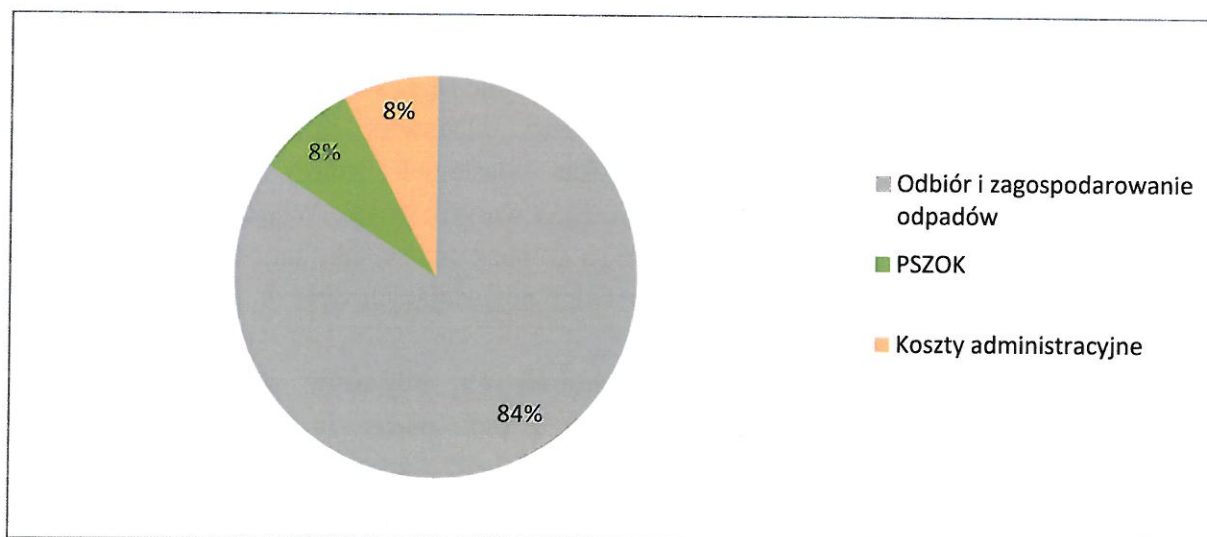
Rys. 4. Ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu nieruchomości zamieszkałych (w podziale na 4 frakcje) w latach 2014-2017 [Mg]

Ponadto w roku ubiegłym Gmina Sobótka poniosła koszty związane z utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/1 obręb Strzegomiany. Koszty te wyniosły 214 788,12 zł. W ciągu roku na terenie PSZOK zebrano następujące ilości odpadów:

rodzaj odpadów	kod odpadu	Masa odebranych odpadów [Mg]
gruz budowlany	17 01 01	185,96
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	15,44
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 35 20 01 36	0,88
urządzenia zawierające freony	20 01 23	0,23
odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	20,61
tekstylna	20 01 11	1,68
zużyte opony	16 01 03	4,74
opakowania z papieru i tektury	15 01 01	1,30
opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	2,68
opakowania z metali	15 01 04	0,0
opakowania ze szkła	15 01 07	2,64

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w roku 2017

Koszty administracyjne i edukacji ekologicznej związane z gospodarką odpadami w roku ubiegłym wyniosły 204 256,75 zł.

Rys.5. Podział kosztów w roku 2017 związanych z systemem gospodarki odpadami.

Łącznie koszty poniesione w 2017 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły 2 668 814,41 zł, są to o 6% wyższe koszty niż w roku 2016, co w szczególności wiąże się ze wzrostem ilości odpadów odbieranych z nieruchomości zamieszkałych.

7. Liczba mieszkańców Gminy Sobótka.

Zgodnie z danymi Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych (dalej: BELiDO) w UMiG w Sobótce z grudnia 2016 roku na terenie Gminy Sobótka

zameldowanych było 12 605 osób, z czego 6 818 osób na terenie miasta i 5 787 osób na terenach wiejskich gminy. Z danych będących w posiadaniu Referatu Podatków i Opłat, sporządzonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynika, iż w roku 2017 gminny system objął 10 656 mieszkańców, z czego 5 827 osób z terenu miasta (5 120 osób selektywnie zbierających i 707 osób nie prowadzących selektywnej zbiórki odpadów) oraz 4 829 osób z terenów wiejskich gminy (4 327 osoby selektywnie zbierające i 502 osób nie prowadzących selektywnej zbiórki odpadów). Ponadto na terenie gminy zbiórką odpadów komunalnych objęto 305 nieruchomości letniskowych, których właściciele w 97% zadeklarowali selektywny sposób zbierania odpadów. Różnica pomiędzy danymi BELiDO i z referatu podatków wynika z faktu, iż dane ewidencyjne są danymi meldunkowymi, zaś w deklaracjach uwzględnione są jedynie osoby zamieszkujące, w związku z czym nie zostały w nich ujęte osoby, które przebywają za granicą bądź zamieszkują w innej miejscowości ze względu na miejsce nauki lub pracy.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe na terenie gminy, w związku z tym właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, muszą posiadać podpisaną umowę na wywóz tych odpadów z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. Ze sprawozdań przekazywanych do tut. urzędu wynika, że odpady komunalne zbierane są w szczególności ze sklepów, hoteli i pensjonatów, zakładów pracy oraz placówek publicznych. Do każdego ze sprawozdań dołączany jest wykaz właścicieli, którzy takie umowy zawarli lub rozwiązali. Wykazy te są na bieżąco weryfikowane. Właściciele nieruchomości, którzy umowy nie zawarli wzywani są do okazania się taką umową, a w przypadku jej braku do podpisania z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru.

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Całość odpadów zmieszanych zebranych na terenie gminy Sobótka (3 621,090 Mg) została przekazana do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zawiszowie, Bielawie lub Ścinawce Dolnej i poddana procesowi R12. Zielone odpady zebrane z terenu gminy o kodzie 20 02 01 w całej ilości, tj. 704,2 Mg, zostały oddane do instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (Kompostownia) w Zawiszowie, i poddane procesowi kompostowania.

z up. BURMISTRZA

mgr inż. Krzysztof Szczeponek
Z-ca Burmistrza

Sporządził: Jakub Zawada, inspektor ds. gospodarki komunalnej w UMiG Sobótka